మస్తానీ

నాకుమాత్రం రూఢిగా తెలుసును. వాళ్ళ అన్నయ్యకు ఆ కీ చిక్కీ – చిక్కనట్టువుంది. యింకా అనుమానం వేధించుకుతింటూనే ఉందనుకుంటాను. లేకపోతే, 'ఏం తాతా! మావాడు తాగుతున్నాడటనే, నిజమేనా?' అని నన్ను ఎందుకు అడగడా?...అనుకుంటూ నేను బాధపడటం ప్రారంభించాను: ఆయన గుట్టు చప్పుడుకాకుండా అలా ఊరుకోవడం, నాకు, ఎందుచేతనో తగని చిన్నతనంగా ఉంది.

ఆరోజుకు ఆరోజు అలానే గడిచిపోతూంది. వారాలై ...ఆ వారాలన్నీ నెలలై ...

వాడు త్రాగడమేకాదు, అంతటితో పోనీకుండా, ఎవతెనో మరగి తందనాలుకూడా ఆడ్డం ప్రారంభించాడుట! పోనీ, అప్పుడైనా, వాళ్ళ అన్నయ్య, గుడ్లనీళ్ళు కుక్కుకుంటూ వచ్చి, తనసొదంతా నాదగ్గిర వెళ్ళబోసుకున్నాడా?–ఊహుఁ ... మునుపటంత ఝూరీగా నాకు కనపడటమే మానేశాడేమో కూడాను ఈ నడుమను...అనుకోవలసివస్తూంది...

పోనీ, ఎవరిఖర్మం వారిదీ; నేను అఘోరించడం ఎందుకు మధ్యను ?

ఇంతలకన్నా మరీ ఆగడంగా ఉందిట, చూశారా,

వాడిపని యీామధ్యను?-ఆనాటి కానాడు, మరీ పెచ్చు మీారిపోతున్నాడట. మొగరాయడు, ఒక తెను కాకపోతే, వందమందిని పెట్టుకుని దేవుళ్ళాడనీయండి; కాని, పాపం, నోరూ - వాయీా లేని ఆ యిల్లాలిని రాచి - రంపానపెడుతున్నాడట !

ఇలా కొంపముంచుకువచ్చినా, యిప్పటికన్నా, ఆ అన్నగారు, బెల్లంకొట్టిన రాయిలాగా, అన్నీ చూస్తూ సహించి ఊరుకున్నాడా? - ఊరుకున్నాడన్నమాటేకదా? యిప్పుడన్నా వచ్చి, నా చెవిని వేస్తే వాడి ముల్లెంతా ముంచుకుపోతుందా ఏం? - ఎబ్బే! కంటికంటూ కనబడితేనా, అసలు?-

నాకన్న ఆప్తులూ, వాళ్ళమేలు కోరేవాళ్లూ, ఎవరున్నారర్రా వాళ్ళకి? ఎటు పారజూసినా, రవంత వంకర వస్తే ఎంచులుపెట్టేవాళ్ళేతప్ప!- అయినా, ఏం అనుకుని మాత్రం, ఏం లాభం...

ఈపాటికి ఊరంతా అట్టుడికినట్టు ఉడికిపోతూ ఉండదూ? ఈలాటి విషయంకూడా, అందరికీ తెలిసిన తరువాత నాదాకా రావడం?

నేను ఇలా అంటున్నానని, 'ఈయన కేం కొమ్ములు మొలిచాయీా? ఈయనేమన్నా, కొండమీాదనించి దిగివచ్చాడా? ప్రతీది యీాయనకే తెలియాలనీ, ఈయనే ఆర్చేవారూ-తీర్చేవారూ అనీ ... ఎందుకీ ముసలివాడికి యింకా అహంకారం?' అని అనుకోనేను సుఖమా? అదికాదు,

నేననేదల్లా ఒక్కటే: యిక్కడ నేనంటూ ఒకడిని ఉన్నానుకదా, ఏవంక చూసినా పెద్దవాణ్ణే. వాళ్ళు పచ్చ-పచ్చగా ఉంటే, ఆ ముద్దూ- మురిపెమూ చూసి సంతోషించేవాణ్ణి... నేనంటూ యింకా ఉన్నానుకదా...నా చెవిని వెయ్యకూడదూ...'అబ్బీ నీ కిది తగదురా!' అని మందలించేందుకు, నేను తగనూ? ఇంతకూ నేనంటే వాళ్ళకు లక్ష్యం లేదు...ఈ కాలంవాళ్ళందరికీ, యివే బుద్ధులు, ఇవే సర్వజ్ఞత్వాలున్నూ! ఏమిటో, యీ వృద్ధాప్యంలో, నడుమ నాకు పట్టింది యీ రంధి...ఛస్, ఎవరు ఎల్లాపోతే నాకేం?

'ఎవరెల్లా పోతే నాకేం' అని ఊరుకుందామా అంటే, మళ్ళా ఓ పక్కను పీక్కుతింటూనే ఉంది. రేపు ప్రొద్దున్న ఎవరికన్నా, యీ సంగతి తెలిస్తే, ఏమంటారు? — 'ఏమయ్యా వాళ్ళు బొత్తిగా లోకజ్ఞానంలేని కుర్రకుంకలనుకో; యిన్నేళ్లు వచ్చి, నీవు వెలగించిందేమిటి?— నీకన్నా ఆమాత్రం యింగితం ఉండవద్దూ? యిదేమన్నా పెళ్ళా పేరంటమా, బొట్టూ కాటుకా పెట్టి పిలిచారు కాదని భీష్మించుకు కూచునేందుకు? వాళ్ళ యింటికి పెద్ద దిక్కువు, నీవే ఇలా అంటీ ముట్టకుండా ఉంటే, ఇహ ఇతరుల కేంపట్టింది? చాల్ చాల్లేవయ్యా, ఎవరన్నా వింటే నవ్విపోయేరుగాని!'..అనరూ? అవును, ఎందుకు అనరూ?..

సరే...యింతకూ, నాకు తప్పుతుంది గనుకనా... ఆలనా-పాలనా లేకపోయినా, నేనే తగుదునమ్మా అంటూ పోయి, ఆ సంగతేదో తేల్చాలి ... ఇంతకూ ... యీ

కాలంలో ముసలివాళ్ళంటూ బ్రతికిఉండటం అనర్థకం? బ్రతికి ఉండి బావుకునే దేముంది? ఈ అగచాట్లన్నీ చూస్తూండటానికేనా?

మూడు బారలు ప్రొద్దెక్కింది. యిప్పటికి ఆ ప్రబుద్ధుడికి యింకా తెల్లవారలేదు. పెద్దవాడు, బంగారు తండ్రిలాగా, నాకు ఎదురుగుండా వచ్చాడు. నేను గుమ్మంలో అడుగుపెడుతూండగానే వాడి తండ్రి కడుపు చల్లగా...వాడి మొగం చూస్తేనే, పంచమహాపాతకాలూ రాలి చక్కాబోతాయి. యింకా అలాటి వాళ్ళు ఒకడో, అరో ఏమూలో ఓమూల ఉండబట్టే, పచ్చి -- కలి భగ్గునకుండా ఉంది!

'ఏం తాతయ్యా!' అని నోటినిండా పలుకరించాడు. 'ఏంరా నాయనా' అన్నాను: అంతే తరువాత ఏంమాట అనడానికీ, వాడికీ భయమే, నాకూ భయమే. నోళ్ళు మెదపకుండా, నొసళ్ళతోనే మాట్లాడుతున్నాము. సరే, పెద్దవాడికి ఏదో వీధులో పని ఉండటం, వాడిమానాన వాడు వెళ్ళిపోయినాడు.

ఇల్లంతా చిన్నబోయి ఉంది; బావురుమంటూంది. పెద్దవాడి పెళ్ళాం నీళ్ళాడటానికి ఈనడుమునే, అంటే రెణ్ణెల్ల క్రితం, పుట్టింటికి వెళ్ళిందాయెను! లేకపోతే, అదీ పిల్లలూ ఉంటే ఇల్లు ఎప్పుడన్నా ఇల్లా ఉండేదా? అస్తమానమూ గలగల్లాడుతూ, చూడ ముచ్చటగా, కనులపండువుగా ఉండేదికదా!-- పెద్దవాడు, పెళ్ళాం ఇంట్లో లేకపోతే, ఒక్క ఘడియ ఇంట్లో ఉండడు. ఆ వేళకు వచ్చి నాలుగు మెతు

కులు నోట్లో వేసుకుని చక్కా బోవడమేకాని. లంకంత కొంపల్లో, ఇహ ఉన్నదల్లా, ఆ చిలుకా గోరువంకా!

నేను, పిలవగా పిలవగా, పక్కా ఝాముకు, వాడు ముక్కుతూ మూలుగుతూ, నిక్కి-నీలిగి, లేచాడు ఏలాగైతేనేం...నన్నుచూసి కళ్ళు చిట్లించుకుని. కూర్చున్న వాడల్లా అట్టె దభాలున గోడవేపు ఒత్తిగిలి పడుకున్నాడు. నాకు చర - చరలాడుకువచ్చింది, చెప్పొద్దూ, కాని నిభాయించుకున్నాను. చూస్తూ కూర్చున్నాను.

ఎంతసేపు కూర్చున్నా, వాడిలో ఏమీ చలనం కనిపించదు.

'ఏమిరా అబ్బీ! యింకా తెల్లవారలేదా?' అన్నాను నిదానంగానే.

వాడు ఈ పక్కకు ఒత్తిగిలి, తలయెత్తి చెంపను చెయ్యి ఎత్తుపెట్టుకుని,

'తెల్లవారితేనేకాని, నిద్రపోవడానికి తీరిక ఉండదు తాతయ్యా!' అన్నాడు. బాగానే ఉంది. వరుస!

'అంత తీరికలేకుండా ఏం వెలగబెడుతున్నావో?'

'లక్ష్మీసుందరం ఇంట్లో అత్తరు దీపాలు'

'ఉహుఁ' అనుకున్నాను మనసులో, గదమాయించేందుకు నోరు రాక...

'తాతయ్యా! వాళ్ళ మేనత్తని, మా పెదనాన్న ఉంచుకున్నాట్ట — ఎప్పుడో ఏభైఏళ్ళ క్రిందటి వాళ్ళ ముచ్చటలన్నీ ఆ ముసిలిది, వసపోసినట్టు వాగుతూంటుంది... మొత్తానికి, ఆకాలంలోనూ దేవాంతకులు ఉండే

వాళ్లన్నమాటే ... మా కారువాళ్లే ప్రయోజకులను కోవడం శుద్ధ పొరబాటేమో అనిపిస్తూంది. వాళ్ళ ముద్దులూ, మురిపాలూ, ఆ కేరింతలూ ... వాటిల్లోనూ మజా లేకపోలేదు. అయితే తాతయ్యా! నువ్వు ఎన్న డన్నా, తలకు మల్లెపూలు చుట్టుకున్నావా?' — ఇంకా వాగుతున్నాడు; వాడి నోటికి 'శుద్దీ-బద్దీ' అంటూ ఉంటేనా?

'ఒరేయ్, పెద్దవాళ్ళను ఏమన్నా అంటే కళ్ళు పోతాయిరా! మీ పెద్దనాన్నకే ఎంచులు పెడుతున్నా వుగా...ఆయన ఘనాంత స్వాధ్యాయి'

'నాకు తెలుసును లేవయ్యా...ఆయన సత్తా ఆ రంగనాయకి ఆవరణలో పడిఉండి, ఆ బ్రాహ్మడు 'అహోరాత్రశ్చ' ఘనా-జటా చెపుతూ, ఉండేవాడని. అయినా, పోయినవాళ్ళసంగతి మనకు ఎందుకులే...'

'వాళ్ళ పేరు తలవడానికి అయినా నీకు యోగ్యతలేదు.'

'ఎందుచేతనో?'

'ముఖం ఉంది అద్దం ఉంది, లోకం అంతా కోడై కూయటంలా?'

'కోడికూత కూయడమన్నా ప్రతివాడికి తరమా తాతయ్యా! అంతకుముందు, ఒళ్ళంతా కళ్లుచేసుకుని అధమం రెండుకళ్ళన్నా, ఏ ఆడదానిమీదన్నా వెయ్యాలి. అర్ధరాత్రివేళ...తీరా యింతచేసినా, ఆ పిల్లదాని పెనిమిటికి నిదురలేవగానే స్నానంచేసే అలవాటు లేకపోతే, యిక్కడ ఈ అయ్యవారికి రససిద్ధి కాదు."

"రససిద్ధి ఎలాగూ కాదులే; అయితే-గియితే దేహశుద్ధి..."

"అదిమాత్రం అందరికీ దక్కుతుందా తాతయ్యా! దానికి ఎంత నిబ్బరం ఉండాలి?- చీను చిటుకుమనకముందే తోకముడిచడానికి సిద్ధంగాఉండే రసికుడికి, సిద్ధీలేదు, శుద్ధీ మలే..."

"మరి . . . బుద్ధి అంటూ . . ."

"అంటూ ఉంటేనే, యీ చోరవలన్నీ! లేనినాడు, ముక్కు మూసుకు జీవితమంతా కూచుని, తదనంతరం, రంభ పడకగదిలో నిదురలేవాలని... అవునులే, వాళ్ళఆశకు ధరీ అంటూ అంతు ఉండదు. యుగయుగాలనుంచీ చచ్చిచెడి అక్కడకు చేరుకున్నవాళ్ళ యీతిబాధలన్నీ ఒంటపట్టి కూర్చున్న ఆ తోత్తుకూతురు కానీ ఖర్చులేకుండా, తేరగా దక్కుతుంది కదా అని . . ."

"సరే, యీ శుష్కప్రియాలకేం గాని ... నీ వరుస ఏమీ బాగుండలేదురా అబ్బీ!"

"ఏ వరుస?"

"ఏం వరుసా? నేర్చుకుపోయావులే ... యతి అంటే ప్రతి అనడం . . నీతోటివాళ్ళంతా యిలాగే చేస్తున్నారటరా?- చూసి నేర్చుకోరాదూ? నీ అన్న చూడు!"

"వాడిపేరు ఎత్తడం ఎందుకులే? మా అన్నయ్య, మా వంశం పరువుతీసేస్తున్నాడు..."

"అవును, ఆమాట నిజమే. మహానుభావుడవు, నీవు ఒక్కడవే కులం ఉద్ధరించడానికి అవతరించావు.

"నిజం చెప్పావు తాతయ్యా! ఊళ్ళోవాళ్ళ అందరి ఆయుస్సూ పోసుకుని, యింకో వెయ్యేళ్ళు బ్రతుకు!"

"అవును, యీ చూసే ఘోరాలు చాలక..."

"చూసి సంతోషించడం ఎంతకాలం తాతయ్యా... నీవుకూడా కొన్ని ఘోరాలు చెయ్యరాదూ? పితృదేవతల కడుపు నిండుతుంది?"

"...ఆహాఁ, నీవు చేస్తున్న నిర్వాహకం అదేగా..."

"తప్పకుండానూ! పురుషుడై పుట్టి బుద్ధెరిగిన తరువాత..."

"ఆఁ... బుద్ధి బుగ్గయినట్టేఉంది... తా చెడ్డకోతి..."

'వనమెల్లా బాగుచేసింది... తాతయ్యా! నాకు నీతులు ఉపదేశించాలని, పనివాళా ఇంతదూరం నడిచి వచ్చావు, పెద్దవాడవు...'

'నా పెద్దరికం మండినట్టేఉంది...'

'నీవేం చేస్తావు తాతయ్యా...వయసు తానంతట అదే వచ్చేస్తుంది. మనం వద్దన్నా మానదు. కనపడవద్దన్నా దాగదు...దానికి బుద్ధిలేదు. నిన్నంటున్నా ననుకునేవు సుమీ...ఉన్న విషయం చెపుతున్నాను...'

'ఎంతకైనా తెగించినవాడివి; నీకేంభయం?'

'మళ్ళీ అంత గుణం నా దగ్గర ఉంచుకోనులే... నేను మంచి అనుకున్నదేదో చెయ్యడమేకాని, ప్రతివాడినీ చేరదీసి ఉపదేశంచేయాలనే ఉబలాటంలేదు. అసలు తీరిక లేదు, ఇంతకూను. ఈ వితండం అంతా ఎందుకుగాని, ఒక్క ముక్క చెపుతా విను తాతయ్యా'

'మా పెద్దలందరూ, ఎవడికి వాడే మాంచివేత్త... తనకన్న, తన తండ్రీ తాత నయం, వాళ్ళే-మంచివాళ్ళు అనిపించేందుకు, ఎవడికి వాడే చెడిపోయినాడు'

'చెడిపోయిందెందుకూ, స్వార్థంతో కాదు సుమా. పెద్దవాళ్ళపేరు బాగుచేసేందుకు...మా నాన్నకన్న నేను చాలా ఉత్తముణ్ణి అని అనిపించుకోవాలని నాకు ఏకోశానా లేదు. మా అన్నయ్య మా వంశంలో చెడబుట్టాడన్నది అందుచేతనే.'

'నేను చెడ్డవాణ్ణి అని లోకానికి తెలియడం ఎట్లా? నాలిక భుజాన వేసుకొని ఎక్కేగడపా - దిగేగడపాగా ఊరూరా మ్రోగినా—లోకం నామాట నమ్ముతుందంటావా? చెబితే ఎవడూ ఏమాటా ఛట్‌న నమ్మడు: మన ముందర ఔనని తలఊపి, మనవెన్ను తిప్పగానే అవునా కాదా అని ఆరాతీయడం ప్రారంభిస్తాడు... అదీ చిక్కు.

'అందుచేతనే, చెబితే తీరదు. చేసి చూపించాలి. వాళ్ళకంటబడేట్లు చేయాలి'

'నేను తప్ప తాగుతున్నాను. ఎవతెనో ఓ కుర్ర ముండను ఉంచుకున్నాను. ఈ రెండు నిదర్శనాలు ఘట్టిగా చూపించిన తరువాత, తతిమ్మావిషయాలు లోకం ఊహించుకోగలదు—వీడు ఆస్తి అంతా తగలేస్తున్నాడు: పెళ్ళాన్ని రాచి - రంపాన పెడుతున్నాడు, పట్టి అప్రాచ్యుడైపోయినాడు—యిత్యాదులు'

"అయితే తాతయ్యా! యిందులో, ఇంత స్వార్థం లేకపోలేదు: పరాయివాడివి కావు గనుక చెపుతున్నాను మర్మంవిడిచి: ఆ త్రాగేదేదో చచ్చూ-చవకబారూ కాకుండా ఉతమోత్తమమైన రసాయనాన్ని సేవిస్తున్నాను: అది తుష్టీ పుష్టీ యిచ్చేదేకాని, అజ్ఞాను లనుకునేట్టు ఒళ్ళు గుల్లచేసే బాపతు కాదు. నా బుగ్గలు చూడు యెలా ఉన్నాయో—నా దండలు చూడు ఎలాఉన్నాయో—అచ్చంగా, బంగారు తండ్రిని!

'ముండనుఉంచుకున్నా నంటావూ... ఓపిక ఉన్నప్పుడల్లా పట్టుమని పదిరూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నానే కాని, అందుకోసం యజ్ఞ-యాగాదులేమీ చెయ్యడంలేదు: నేను లక్ష్మీసుందరాన్ని ఉంచుకున్నాను. రంభ, నా వార్ధక్యంలో నన్నుకూడా ఓకంట కనిపెడుతూఉండాలనే అభిలాష నాకు కలలోనైనా ఉండదు...

పెళ్ళాన్ని రాచి - రంపానపెడుతున్నానంటారూ? నిజమే, అక్షరాలా నిజమే తాతయ్యా... తెల్లవారి లేచేప్పటికల్లా తల చెదరకుండా సిగలోపూలు నలిగి, నామరూపాలు లేనివైపోకుండా, కంఠసకులు చిక్కుపడకుండా, చిన్నది అసుకుసురంటూ వసివాడకుండా—ఒక్కనాడన్నా ఉన్న పాపాన పోలేదు. ఏం చేస్తాము, ఆడజన్మ ఎత్తినందుకు అనుభవించక తీరదేమో! అయినా, నీ మనుమరాలు ఏమంటుందో కనుక్కో?"

—వీడి అమ్మకడుపు డకా. గుక్క తిప్పుకోకుండా

పనస చెప్పినట్టు చెప్పుకొచ్చాడు: నన్ను, ఊఁ అననివ్వ లేదు, ఆఁ అననివ్వలేదు. ఔనందునా, కాదందునా?— మాటలు నేర్చిన కుక్కని వేటకుపంపితే అన్న సామెతగా ఉంది వీడి యుక్తులూ వీడూ బంగారంగానూ!

"ఇంతకూ నీవు ఏ దోషమూ ఎరుగవన్నమాట?"— ఏదో ఒకటి అనాలిగా మరి. ఏమాటా అనకుండా బెల్లం కొట్టిన రాయిలాగా ఊరుకుంటే, వాడు మరీ రెచ్చిపోయి నా చెవులట్టుకు ఆడించేట్టే ఉన్నాడు.

"అదేంమాట, తాతయ్యా! దోషం ఎరుగనంత కర్మం నాకేంపట్టింది? ... ఎరుగుండే, మహారాజులాగా త్రికాలములయందూ చేస్తున్నాను: నేను ఏపాపమూ ఎరుగనని మడిగట్టుకుని, మా భ్రాతలాగా కూర్చుంటే, పెద్దవాళ్ళందరి పేరూ మాసిపోతుంది. నీమటుకు, నీసంగతి చెప్పు. మా అన్నయ్యను చూసినప్పుడు ఎన్నడన్నా మా పెద్దవాళ్ళపేరు తలచ బుద్ధిపుట్టిందా నీకు తద్దినంనాడు భోజనంముందు తప్ప...చచ్చి స్వర్గానఉన్నాడని అనుకోరే...నాలాంటి సుపుత్రుడు ఉండబట్టే...నా మొహం చూసినప్పుడల్లా... నేను చేస్తున్న ఘనకార్యాలు, మీ చెవిని పడినప్పుడల్లా మానాన్న పేరు పట్టుబలవంతాన తలచుకుని... నా అంత దుర్మార్గుడు కాడని మెచ్చుకుంటారు ... అవునా, కనుక, ఏతావాతా నేను అనేదేమంటే కులము ఉద్ధరించేందుకు, నావంటి కొడుకే కావాలి: పితృదేవతలకు, నా స్వార్థత్యాగం నచ్చితే, నాకన్న ఛండశాసనుడు నా కడుపున పుట్టేటట్టు దీవిస్తారు...."

రామ - రాను, వీడితర్కం ప్రచడంగా ఉంది- వీడికి సమాధానం చెప్పడానికిపెద్దలు దిగిరావలసిందే - నాతరమయేట్టులేదు. కానీండీ, ఎవ రెలాంపోతే నా కెందుకు? నేను ఎల్లకాలమూ ఉట్టిగట్టుకు ఊరేగుతూ ఉండవచ్చాను గనుకనా ? - ఈ కాలపువాళ్ళవన్నీ, యివేబుద్ధులు. యిక నాదోవను నేను పోనా?

'కాస్త కాఫీపుచ్చుకు మరీ వెళ్ళు తాతయ్యా! చాలా హైరానుపడి వచ్చావు పాపం! ' అంటున్నాడు ఆ దిప్పకాయి :

కాఫీ ఆ? ఈ కాఫీలూ పీఫీలు నాడూ నేడూ ఎన్నడన్నా, ఎరుగుదుమా? ఏపీ అఖ్కర్లేదు. మా రోజులు ఇల్లా వెళ్ళిపోతే చాలును.

'కాఫీకి ఏమీ నిషేధం లేదు తాతయ్యా! ఇది సప్త వ్యసనాల జాబితాలో లేదు. పుచ్చుకున్నంతమాత్రాన చెడిపోయే యోగ్యత నీకు దక్కదు. అదిగాదు, అసలు విషయం మరచిపోతున్నాను—రంభ చెల్లెలి కూతురుకి, కాఫీ అలఫాటో, విస్కీ అలవాటో నీకు తెలియదామెను. ఎందుకన్నా మంచిది...ఇక్కడుండగానే అదో గుక్కెడూ ఇదోగుక్కెడూ రేపూ మాపూ కాస్త హితవు చేసుకుంటే, తీరా అక్కడకు వెళ్ళిన తరువాత అప్పుడు ఓనమాలు దిద్దవలసినఅవసరం లేకుండాపోతుంది...'నాథా! నా ముద్దుచెల్లించరూ' అంటూ బ్రతిమాలే వ్యవధానం, తీరుబడీ ఆలోకపు లంజెకానలకు ఉంటుందంటావా? ... హరిః ఓం అను తాతయ్యా... మీలాంటివాళ్ళ ముద్దూ

ముచ్చటా చూసి సంతోషించే భాగ్యం మాకూ కలిగించక పోతే ఎలా?-ఆర్యే...తాతగారికి మధుకలశం అందీవో’

—ఇక అక్కడ ఓ నిమిషం ఉంటినా, మాట దక్కేట్టు లేదు. అదిగో, వాడికి తగిన జగజ్జంత్రే అదీని: ముసిముసినవ్వులతో గ్లాసునిండా నురగలుగట్టించి పట్టుకు వస్తూంది. పసివాణ్ని లాగా కాళ్ళమీద పడుకోపెట్టమని ఉంగపట్టినట్టు పడుతుంది...నాకు తెలుసును. అదిమాత్రం వాడి పెళ్ళాం కాదూ?

...చ్చ్...యింతకూ ఉన్నవాణ్ని ఉన్నట్టు ఉండక ...వాళ్లే గంగలో దిగితే నాకేమని ఊరుకోక...పూసుకుంటూపోయి, నేను బావుకున్న దేమిటి?...ఆ వెకవెకలూ - పకపకలూను. హుఁ... కలియుగం ఒక్క అడుగన్నా యింకా అవతల పడలేదు...యిప్పుడే యింత పచ్చికలి భగ్గుమంటూంటే...ఇంకా ముందుముందు ఏమికానున్నదో! ఎన్ని వింతలూ విడ్డూరాలూ పుట్టనున్నవో!

—అయినా నాకీ వాగుడు ఏమిటి? ఎవరెల్లా పోతే నా కేమిటి?...యింతకూ...లోకంలో అందరి ఆయుర్దాయం యీ ముసలాళ్లకి పోస్తాడేం, ఆ రామయ్యతండ్రి?

అదుగో పెద్దవాడు వస్తున్నాడు...ఊఁ, పెద్దవాడు... ఈయన ఒరిగించే దేమిటి? ... ఆయన ఒరిగించేదేమిటి?... అందరూ ఆగూటి చిలకలే...హూఁ ..ఎలాటివాళ్ళ కడుపున చివరకు ఎలాటివాళ్ళు పుట్టుకువచ్చారు?...ఇప్పటి వీళ్ళదే రాజ్యం!